

Vážená pani starostka, vážený pán starosta!

v mene neziskovej organizácie Zdravé komunity, n.o. nám dovoľte informovať Vás o rovnomennom projekte, ktorý sa realizuje aj vo Vašej obci.

Životné podmienky spolu s nízkou informovanosťou obyvateľov osád zvyšujú výskyt ohnisk infekčných a iných ochorení. Z dôvodu potreby riešenia situácie vznikla v roku 2012 iniciatíva mimovládnych organizácií a inštitúcií, ktorá sa o rok neskôr sformovala do záujmového združenia právnických osôb - Platformy na podporu zdravia znevýhodnených skupín (PPZZS). Významným výsledkom Platformy je dosiahnutie dohody na najvyšších úrovniach – troch ministerstvách SR na spolupráci a realizácii celoslovenského programu Zdravé komunity s cieľom vytvorenia systematického, komplexného a dlhodobého stabilného modelu ochrany a podpory zdravia znevýhodnených skupín obyvateľov vylúčených komunít. Celoslovenský program Zdravé komunity vychádza zo skúseností z najrozsiahlejšieho a najdlhšie realizovaného projektu zameraného na zlepšenie zdravia rómskej populácie Asociácie pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC) a zo skúseností zo zahraničia. Platforma realizovala tento projekt od 7. októbra 2013 v 108, neskôr v 144 lokalitách. Od 1. októbra 2014 PPZZS spolu s Ministerstvom zdravotníctva, ako inštitúciou kompetentnou konať v záujme verejného zdravia, založili neziskovú organizáciu Zdravé komunity, n.o., ktorá realizáciu projektu rozšírila do ďalších 37 lokalít.

Asistenti osvedy zdravia sú zamestnancami organizácie Zdravé komunity, n.o. na trvalý pracovný pomer a plný úväzok. Sú vybraní prostredníctvom výberového konania, počas ktorého zasadá komisia zložená zo zástupcov Ministerstva práce, sociálnych vecí, a rodiny, Ministerstva zdravotníctva, Zdravých komunít, n.o. a Svetovej zdravotníckej organizácie WHO. Záujemcovia majú možnosť prihlásiť sa na základe výzvy, v ktorej sú zverejnené kvalifikačné požiadavky a zoznam obcí, do ktorých sa bude projekt rozširovať. Obce vyberá Zdravé komunity, n.o. na základe ukazovateľov zhoršeného prístupu k zdravotnej starostlivosti a závažnosti rizika vzniku ohnisk infekčných ochorení.

Prácu asistentov koordinuje Koordinátor, ktorý je ich priamy nadriadený a má na starosti jednu oblasť, ktorá pozostáva s 9 až 11 lokalít. V súčasnosti sa projekt realizuje v 18 oblastiach prevažne na východnom, ale aj strednom Slovensku. Prácu koordinátorov koordinuje Koordinátor pre terén, ktorého úlohou je podporovať a pomáhať koordinátorom pri riešení závažných situácií, pomáhať koordinátorom a starostom nachádzať riešenia a participovať na realizácii aktivít smerujúcich k celkovému zlepšeniu zdravotnej situácie v lokalitách a Koordinátor metodik, ktorý zodpovedá za metodické postupy jednotlivých intervencií a celkovej práce Asistentov a Koordinátorov.

Asistenti aj koordinátori sú vzdelávaní podľa akreditovaných programov MŠVVaŠ SR:

- 1) Asistent osvedy zdravia v rómskych komunitách
- 2) Terénna práca v oblasti osvedy zdravia

Zároveň každý rok absolvujú vzdelávací cyklus zložený z troch vzdelávacích modulov, ktoré sú tvorené podľa potrieb terénu a reflektujú aktuálne problémy jednotlivých lokalít. Vzdelávacie programy, ich obsah a tematické celky vznikli na základe potreby metodicky jednotného vzdelávania špecificky pre účel šírenia zdravotnej osvedy a práce v ťažko prístupnej cieľovej skupine ako potreba metodicky jednotného vzdelávania. Obsah, forma, systém a metodika vzdelávacích programov vychádzajú z potrieb zamestnancov v teréne a z viac ako 10 ročnej praxe (od roku 2003).

Náplňou práce asistentov je zabezpečiť šírenie elementárnej zdravotnej osvedy v rómskej komunite, zabezpečiť komunikáciu medzi obyvateľmi rómskych osídlení a lekármi, zdravotnými sestrami, prípadne pôrodnými asistentkami, verejnými zdravotníkmi, podporovať prístup komunity k zdravotnej starostlivosti: zabezpečiť informácie o prevencii, poskytovaní zdravotnej starostlivosti a zdravotného poistenia a o právach pacienta a poistenca, podieľať sa na aplikovaní programov podpory zdravia do komunity podľa inštrukcií koordinátora, podporovať zvyšovanie zodpovednosti členov komunity za vlastné zdravie, spolupracovať s

koordinátorom pri identifikovaní rizikových faktorov a potrieb súvisiacich so zdravím znevýhodnenej komunity, zber údajov (prieskumy zdravotného stavu a zdravotného uvedomenia), spolupracovať pri výmene informácií a skúseností s terénnymi sociálnymi pracovníkmi a tiež s rómskymi asistentmi učiteľa a mimovládnyimi organizáciami zameranými na pomoc znevýhodneným rómskym komunitám, zúčastňovať sa na školeniach zameraných na rozširovanie vedomostí a zručností súvisiacich s náplňou práce, viesť si evidenciu o svojej činnosti, vykonávať ďalšie činnosti patriace k náplni práce a kompetenciám asistenta po predchádzajúcom usmerení Koordinátora pre terén, Koordinátora metodika alebo Hlavného koordinátora aktivity.

Počas 16 mesiacov realizácie projektu naši asistenti dosiahli veľa úspechov. V mnohých obciach sa zvýšila zaočkovanosť, dokonca takmer na 100 %. Zvýšil sa počet preventívnych prehliadok, podchytili sa klienti s chronickými ochoreniami, hlavne s hypertenziou, podarilo sa zastaviť šírenie infekčných ochorení ako žltacka, svrab alebo tuberkulóza.

Veríme, že dobrý zdravotný stav všetkých obyvateľov je našim spoločným cieľom a výsledky práce asistenta/asistentky vo Vašej obci budeme môcť uvádzať ako príklad dobrej praxe u nás aj v Európe.

V prípade akýchkoľvek otázok sa smelo obráťte na nás. Tešíme sa na plodnú spoluprácu a spoločné úspechy, z ktorých budú prosperovať všetci občania Vašej obce.
Informácie nájdete aj na našej webstránke www.ppzzs.sk.

S úctou

RNDr. Zuzana Pálošová, Phd.
Koordinátor metodik
Tel.: 0903 120 841
Mail: palosova@ppzss.sk

Mgr. Richard Koky
Koordinátor pre terén
Tel.: 0911 607 322
Mail: koky@ppzss.sk

Mgr. Michal Kubo
Hlavný koordinátor aktivity
Tel.: 0918 889 083
Mail: kubo@ppzss.sk

Dňa 28. januára 2015 v Bratislave

